XI. évfolyam 1892. 48. szám. Turócz-Szt.-Márton, november 27.

Felvidéki Hiradó.

A felvidéki magyar közművelődés szolgálatában álló társadalmi hetilap.

MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő: Revész Lajos.

Társszerkesztő: Fehér János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA
100 szóig 2 frt., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.

Igen tisztelt Olvasóinkhoz!

Óhajtván, hogy a »Felvidéki Hiradó« mennél nagyobb elterjedésnek örvendjen, hajlandók vagyunk a lapot egyeseknek a következő kedvezményes áron adni:

Tanulóknak, egyetemi hallgatóknak egész évre . . . . . 1·50 frt.
Tanárok, tanítók, casinók, társaskörök, olvasóegyletek, valamint ifj. önképzőegyleteknek . . . . . 2·— »
fél évre . . . . . 1·25 »
A »F. M. K. E.« tagjainak 2·50 »
fél évre . . . . . 1·25 »
A helybeli keresk. iskola tanulóinak egész évre . . 1·— »

E kedvezményes árak 1893. évi január 1-ével lépnek életbe.

Minél tömegesebb támogatást kérve hazafias tisztelettel vagyunk

Turóc-Szt.-Mártonban,

a »FELVIDÉKI HIRADÓ« kiadóhivatala.

Erőszobrot a munkának!

A tehetség, a vas akarat, a törhetlen munkaerő az, mely hazánk legutóbbi évtizedében oly óriási vívmányok gazdagságával halmozta el kereskedelmünket, iparunkat s ezzel elválaszthatlan kapcsolatban közgazdaságunkat is, hogy míg egyrészt méltók lettünk a külföld elismerésére, addig másrészt nemcsak örömmel, de büszkeséggel is tekinthetünk e rövid mult nagy vívmányaira.

Hogy e haladás Baross Gábor nevével is elválaszthatlanul össze van nőve — arról nemcsak a jelen, de a jövő is mindig hangosan fog szólni.

A Baross Gábor alkotta vasutak és vasuti díjszabások azok, melyek oly hatalmas befolyást gyakoroltak közéletünk majd minden tényezőjére, hogy a nagy Széchényi azon mondásának megvalósulását, hogy »Magyarország nem volt, hanem lesz,« az eddig elért vívmányok között első sorban Baross alkotásaiban találjuk.

Voltak nagy embereink, jöttekmentek, alkottak maradandó emlékeket maguknak és hazájuknak, elmuló vagy el nem muló műveikkel, de Baross, a kötelesség szigorú embere az, ki kötelességét mindig ugy tudta teljesiteni, hogy minden egyes tényére az érdem hervadhatlan koszoruját helyezte Klió, a magyar nemzet szivébe vésve Baross nevében azt az emléket, melyet az idők viharai soha rombadönteni nem birnak.

A munka a mai kor jelszava, a kötelesség teljesités elengedhetlen kelléke.

Ez az, mit mi is programmunkba vettünk, mit mi is zászlónkra felirtunk.

Munkára fel, mert csak a munka, a fáradhatlan munka az, melynek teljesitésével épithetjük fel hazánk nagyságának alapját, a közvagyonosodásban kitüzött nagy célunkat.

Vagyonosság szükséges. A szegénység nem haladhat szellemileg sem, a szegénység magában is nagy impulzusa a bünnek.

A munka tisztesség. Nincs a munkának egy faja sem, mely megszégyenitő volna. A kötelesség hü teljesitésével végzett munka kell, hogy közvagyona, közkincse legyen társadalmunk összes rétegeinek, minden osztályának.

Mi, a mint a polgári becsületet nem engedjük lefoglaltatni kizárólag a társadalom egy osztályának, ugy a munkát s a kötelesség teljesitésének édes érdemét is közkincsnek tekintjük.

A kasztok sorompói le vannak rombolva, lerombolta azt a nemzeti lelkesedés égbeható hangja, uj sorompókat felállitani nem engedünk azon kivül, mely a szabadság, testvériség és egyenlőség elvével a kötelesség teljesitésben épitett oly kasztot, melyben minden magyar polgárnak kell, hogy helye legyen.

De mi még magával a munkával sem elégszünk meg. Ne legyünk oldott kéve, mely szét hull, mert csak az együttes munkásság hozhatja meg az el nem muló siket. A mit egy meg nem bir, alkossa meg azt száz. Társuljunk! A szövetkezetek eszméjében keressük azon emeltyűt, mely minden munkásságunkra ráhelyezi a koszorut. Szövetkezetek a kereskedelem, szövetkezetek az ipar, szövetkezetek a földmivelés, szövetkezetek a kultura terén adják a haladást!

Egy vesszőt széttörni könnyű, de ha tiz vagy száz van egybefüzve, nem lesz erő, mely azt összetörni birja.

És ha mi a munkának megtestülését Baross Gáborban látjuk, ha Baross Gábor az, kiről midőn elmondjuk, hogy kötelességét teljesitette, azt hisszük nem maradunk magunkban, hanem visszhangra talál szavunk felvidéki társadalmunk szivében is, ha újolag felhivjuk figyelmét, hogy adakozásával tegye lehetővé, miszerint annak, ki életében is érc volt, minél monumentálisabb érczszobrot állithasson a nemzet.

Szerkesztőségünknél eddigelé 22 frt gyült össze, mely összeg magában véve még vajmi csekély, a mit annak tulajdonitunk, hogy a szoborbizottság által egyesek számára megküldött gyüjtő-iveken csendben történik az adakozás, bár hisszük, hogy ha az ezekben gyüjtött összegekről tudomásunk volna, már eddig is szép összeget tüntethetnénk ki a felvidék áldozatkészségének jellemzéséül.

Sorsjegytársaságok.

(—a) Nem ez az első eset, hogy lapunk olvasóit figyelmeztetjük azon pénzveszteségre, a melynek a sorsjegytársaságokba való belépés által kitéve vannak de ugy látszik, nem időszerütlen a dolgot ujból kissé szellőztetni, mert csak a legutóbbi napokban is nehány vidéki városból jelentékeny veszteséget szenvedtek ezen az uton.

TÁRCA.

Bandi.

Irta: RÉVÉSZ LAJOS.

— A »Felvidéki Hiradó« eredeti tárcája. —

(Folytatás és vége.)

Ezek voltak a Bandinak igazi hősi napjai. Ezekre a tetteire mondtam én, hogy ezredik ló sem csinálja utána; legalább nem úgy, ahogy a Bandi.

Hanem minden nagyság magában hordja a tragikum magvát.

Bandinak is meg volt a maga tragédiája s épen nagysága volt az okozója.

Egy zimankós tavaszi reggelen, mikor az első meleg eső el szokta mosni a téli hó utolsó maradványát, négy marcona, allig fölfegyverzett legény állhott be a tanyára, a gazda után tudakozódvan.

— Menekulnünk kell gazd' uram! szólott a köztuk legtekintélyesebbnek látszó. Azért jöttunk be, hogy elkérjük a Bandit, az ebben az utban is gyorsan elvisz bennünket.

A pusztai élet, meg az akkori idők hozták magukkal, hogy az ilyen kérést nem lehetett megtagadni. Először is, ki tudja, ki elöl menekultek? másodszor úgy is elvinnék, ha szépszerével nem adnak. Jó ilyenkor jó képet vágni a savanyú almához.

— Jó, jó fiaim! volt a felelet — ha nem aztán baja ne legyen a Bandinak, mert tudjátok, hogy semmiért oda nem adnám azt a lovat.

— Vigyázunk rá gazd' uram, bizonyos lehet benne. Hanem, hogy annál biztosabb legyen a Bandi dolgában, hát adjon mellé valakit, aki elhajtsa, akinek szót fogad.

Mert a Bandi igen szeszélyes volt; egy ostor ütés idegessé tette annyira, hogy a világért sem lehetett vele boldogulni, míg ki nem békitették. Mig egy szelid csettentésre, csendes biztatásra a megszakadásig neki feküdt a hámnak.

— Ejhajtom én apám uram! szólott a szegény legények háta mögött egy 13—14 éves fiú; a család legfiatalabb tagja, aki legtöbbet foglalkozott ez idő szerént a Bandival.

— Hanem aztán vigyáz ám Anti fiam magadra is, meg a lovakra is!

Felültek a kocsira s megindultak sebes iramban Vadkert irányában.

Bandi társa Villám volt ezúttal, legjobb társa az istállóban, edes testvére, de vele sem gyórsaságban, sem kitartásban nem versenyezhetett.

Nem akarom hosszúra nyujtani a dolgot; röviden mondom el, hogy egy órai ügetés után, mikor a Villám már csupa hab volt, a gondos gyerek lassú lépésre fogta a magától iparkodó két nemes állatot.

— Nocsak ócsém rajta; nekünk sietós az utunk.

— Dejszen úgy a Villám nem sokáig birja és Bandinak is megárt a nehéz út.

— Ne gondolj te se Villámmal, se Bandival, csak magaddal; mert te járasz roszul, ha még feleselsz.

A gyermek azonban nem hajtott rájuk; a Bandiért meg a fenyegetést is eltürte.

Hanem azok a vad emberek nem sokat teketóriáztak vele; kivették kezéből a gyeplőt, nyakon csipték, szépen leemelték a kocsiból, egyet csettentettek s a két ló újult erővel rohant tova a sáros uton.

A gyermek kétségbe esve rohant a rablók után, a kedves Bandi után. Orditozására visszafordult az egyik rabló az ülésből s rásütötte pisztolyat, de szerencsére, nem találta a golyó.

Sirva fordult aztán vissza s jól elmuit dél, mire kimerülten visszaért a tanyára s elmondta, mi történt vele.

Nohát oda lett a Bandi!

Meg is siratták, mint mikor egy igen igen kedves barátot veszit az ember.

— Nem is látjuk mi azt soha többé; mondta nagyapam, miután még másnap sem küldték vissza, amint titokban remélte.

Nem is látták; legalább a régi Bandit soha többé . . .

Az őszi szántás idejében kiment nagyapám megnézni, hogyan folyik a munka; egyszer látja, hogy a fehértói erdő felöl egy bitang ló közeledik felejük. Gyakran megesett az alföldon annak előtte, míg mének s hozza szegénylegények voltak, hogy egy-egy tarsaitol elszakadt ló napokig járta a bitangját, míg végre valahol istallóra került. Ez is bizonyosan csali kezen került igy idegenbe.

Hanem igen kezesnek látszott, mert egyenesen nagyapám felé tartott.

Egészen közel ért már hozzá a ló, mikor ráösmert:

— Nini, hiszen ez a Bandi! Édes Bandi lovam!

Ez örvendő kiáltásra a ló is elhöhögte magát s kocogásra fogta a dolgot, hogy annál hamarabb érjen gazdájához.

Hanem én Istenem! milyen kocogás volt az!

Azok a hibatlan, karcsú első lábak térdben meghajolva meg-megrogytak alatta. Abból a hires járó, délceg lóból kihasznált, elnyomorodott ló lett, mire Isten tudja, hogyan? — visszakerült régi gazdájához!

Kiszaladt a köny nagyapám szemeiből — és semennyiért nem adta volna, ha soha többé elő nem kerül a Bandi, semhogy igy kellett viszontlátnia.

Maga a ló is érezni látszott sorsa szomorúságát; ráemelte okos, nagy szemeit gazdájára, simogató kezéhez oda hajtotta megsoványodott nyakát, aztán lehajtott fejjel bandukolt utána a tanya felé.

Istenem! Hogy megsiratták Bandinak ezt a romját mindazok, akik előbb olyan büszkék voltak rá!

És milyen gyöngéden ápolták, kényeztették; talan még jobban, mint mikor érdemes volt a gyöngéd ápolásra, kényeztetésre.

Azt hitték, kivált a legfiatalabb, az Anti, hogy kiheveri még a bajat.

Lehet, hogy maga a Bandi is azt remélte. Mert amint erőhöz kapott s megfeledkezett első lábai tehetetlenségéről, egy-egy pillanatra a régi Bandi volt, a régi, délceg magatartású szép állat.

A sorsjegytársaságok célja, mint az a közölni szokott hirdetésekből is kiviláglik, nem egyébb, mint hogy egy nagyobb számu társaság — rendesen 50 személyből álló — nehány száz darabból álló sorsjegyre együttesen játszék, illetve a nyereségen együttesen osztozzék.

Ezeknek a sorsjegycsoportoknak összeállítása és a szükséges tagoknak összetoborzása képezi egyes bankházak stb. feladatát, melyek azután a sorsjegyekbe fektetett tőkéjük után járó kamatokon kivül semmi haszonra nem aspirálnak (?!)

Mily önzetlen felebaráti szeretet!

A társaságok három, négy, öt évre alakulnak meg, ami azt jelenti, hogy a megfelelő ideig kell fizetni a havi részleteket s mikor az utolsó havi részlet is be lett fizetve, akkor az illető sorsjegyek s azoknak nyereményei a társaság tulajdonába mennek át, egyenlően osztatván föl az összeg annak tagjai között.

Ha a sorsjegyek a lefolyt idő alatt nem nyertek volna, akkor természetesen csak a sorsjegyek maguk képezik a felosztás alapját.

S ebben rejlik a bibe. A felosztás alkalmával ugyanis az szokott előfordulni, hogy a sorsjegyek tőzsdei értéke néhány ezer frttal kisebb, mint a társaság által befizetett összeg s igy a társaság minden egyes tagja, a mellett, hogy pénzét három, négy, öt évig nem kamatoztatta, kevesebbet kap vissza, mint a mennyit befizetett.

Ezek igazolásául vegyünk egy esetleg kézbe került, a többinél semmivel sem rosszabb vagy kedvezőtlenebb prospektust. A társaság 50 tagból áll, havi részlet 3 frt, fizetendő 60 hónapon, vagyis öt éven át, amikor azután a társaság feloszlik.

Játszik pedig a társaság a következő 115 darab sorsjegyre:

10 drb 4%-os Tisza-szegedi-sorsjegy.
9 » 4%-os jelzálog-sorsjegy.
6 » 3%-os osztrák földhitel-sorsjegy.
3 » 3%-os osztrák hitel-sorsjegy.
3 » Bécs városi-sorsjegy.
3 » 1864-iki állam-sorsjegy.
3 » 5%-os 1860. állam (ötöd) sorsjegy.
3 » magyar nyeremény-sorsjegy.
15 » magyar vörös-kereszt-sorsjegy.
15 » osztrák vörös-kereszt-sorsjegy.
15 » olasz vörös-kereszt-sorsjegy.
15 » bazilika-sorsjegy.
15 » Jó-szív-sorsjegy

Ez a 115 darab sorsjegy a társaság kizárólagos tálajdonát képezi, vagyis, ha nyer valamelyik, akkor a nyeremény a társaságé, (esetleges veszteség ellen, ha t. i. a sorsjegyet névértékén huzzák ki, biztositva van a csoport, természetesen a biztositási összeget a társulat tagjai fizetvén) 5 év mulva azután az összes sorsjegyek nyereményeikkel együtt a társaság tagjai közt osztatnak föl.

Már most mibe kerül ez a 115 darab sorsjegy a társaságnak?

Könnyű kiszámitani. 50-szer 180 frtba vagyis 9000 frtba, mert ennyit kell 5 év alatt az 50 tagnak befizetnie.

Felosztás alá kerül pedig 5 év mulva, ha egyik sorsjegy sem nyer, a sorsjegyek tőzsdei árfolyammal számitott értéke.

Nézzük hát ezt a tőzsdei árfolyamot, vagyis azt az összeget, a melyet a bankház a sorsjegyekért tényleg kifizetett, vagy kifizetni tartozik. Veszszük a november hó 8-iki árfolyam jegyzéseket s azt látjuk, hogy:

10 drb tiszta-szegedi-sorsjegy	á	139·75 =	1397·50
9 » 4% jelzálog-sorsjegy	»	126·— =	1134·—
6 » 3% osztr. f hit.-sorsj.	»	114·75 =	688·50
3 » 3% osztr. hitel-sorsjegy	»	193·— =	597·—
3 » Bécs városi-sorsjegy	»	164·— =	492·—
3 » 1864. állami-sorsjegy	»	180·50 =	541·50
3 » 5% 1860. állami sorsj.	»	148·50 =	445·50
3 » magy. nyeremény-sorsj.	»	146·50 =	439·50
15 » magy. vör. ker. sorsj.	»	11·25 =	168·75
15 » osztr. » » »	»	17·50 =	262·50
15 » olasz » » »	»	12·90 =	193·50
15 » bazilika-sorsjegy	»	6·50 =	97·50
15 » Jósziv sorsjegy	»	3·— =	55.—
		Összeg:	6484·75

Azok a sorjegyek tehát, a melyekért a társulat 9000 frtot fizet, a bankháznak nem kerültek többe 6484 forint 75 krnál, s igy ennek, eltekintve attól, hogy tőkéje után a kamatot biztositotta magának, 2516 forint tiszta nyeresége van, vagyis ha a sorsjegyek nem nyernek, — föltéve, hogy tőzsdei árfolyamuk ily magasan fog állani a fölosztáskor is, — a társaság tagjai 2516 frttal kapnak kevesebbet, mint a mennyit befizettek, a miből egyre-egyre 50 forint veszteség esik. Ezen veszteséghez járulnak még a postaköltségek, a bankháznak fizetendő kamat s biztositási költségek ugy, hogy a veszteség csekély számitással 60 forintra, a befizetett összeg $^2/_5$-ére tehető.

Ez a sorsjegy-társaságok üzleti eredménye, mely csak azon esetben válhatik kedvezőbbé, ha valamely sorsjegy nagyobb nyereménynyel huzatik ki. Annak meggondolása azonban, hogy minden körülmények közt 130 frtot érő sorjegyeket 180 frtért vesz meg, azt hisszük, vissza fog tartani ezentul — annyi keserves tapasztalat után — néhány könnyű szerrel meggazdagodni vágyót a sorsjegytársaságokba való belépéstől. Ha már valaki sorsjegy nélkül nem remél zöldágra juthatni, vegyen maga, vagy vegyen ismerőseivel együtt, de ne fizessen 3 forint érőért 5 forintot, mert igy soha meg nem gazdagszik.

A szeszes italok fogyasztása.*)

A szeszes italok élvezete az emberi nem kezdetleges szakába vezethető vissza. És bár eredetileg a bor és sör képezte az általános fogyasztás anyagát, — később ezek helyét az égetett szeszes italok foglalták el, s lehet mondani, hogy az alkoholnak általános fogyasztási cikké létele óta a társadalom életrendje is más, mint az előtt volt.

A szeszesitalok fogyasztása ujabban társadalmi kérdéssé lett s igy ennél is ellentétes nézetek merülnek fel, melyek mindegyikének önálló jogosultságot tulajdonitanak.

Vannak, kik az emberiséget természetes italához — a vizhez akarják visszavezetni, bár ez egészen hiú remény és indokolatlan törekvés; mások ismét azt tartják, hogy a szeszes italok mértékletes fogyasztása ellen kifogást nem lehet emelni, ellenkezőleg azt előmozdi ani igyekeznek és csak a mértékletlenség ellen harcolni ismerik el kötelességüknek.

Az erkölcstelen középkor költői az akkor még hamisitatlan borok mértékletlen ivása folytán keletkezett részegséget vidámnak és gyerekdednek jelezték és dicsőitették. Pedig nagyon tévedtek, mert a mértékletlen ivás mindenütt és minden időben veszélyeztette az egészséget és sokszor a különböző bünös cselekvények tömeges elkövetésének lett forrásává.

Az égetett szeszes italok élvezete csak az ujabb időben lőn egész néposztályok általános s kedvenc italává.

Az angolok 1581-ben adtak először a Németalföldön csatázott katonáiknak ugynevezett — gint, az angol közönség azonban ekkor még nem használta általánosan.

Franciaországban 1678-ig csak gyógyszertárakban árulták a szeszt, — de azontúl már lassankénti átment a közönség használatába, habár tulajdonképpeni nagyobb mérvü fogyasztása csak a jelen században indult meg.

Napjainkban a szeszstermelés és fogyasztás óriási tért hódított. Európában és az amerikai egyesült államokban évenkint közel 23,000,000 hektoliter alkoholt termelnek, és az északi államokban egy fejre atlag évenkint közel 10 liter szesz jut.

Társadalmi és állami szempontból az égetett szeszes folyadékok fogyasztása nagy mérvü romboló hatásánál fogva mélyen érint bennünket. Különösen nekünk — magyaroknak ezen kórral szemben sokkal inkább kell résen állanunk, mint bármely más nemzetnek. Az égetett szeszes italokkal való mértéktelenes bánásmód, a mi kezünkben hatalmas fegyver, melylyel ellenfelünket, a szláv áramlatot megfékezhetjük. A mértékletesség — a szeszes italok élvezetében — megteremtője az egészséges erkölcsöknek, a hatalmas testi erőnek és a vagyoni jólétnek, melyekkel nemzetünk eddigelé dicsekedhetett és reméljük ezután is dicsekedhetni fog.

Manapság örvendetes jelenségnek tekinthetjük a kormány amaz intézkedését, mely a korcsmák tulságos elszaporodásának utjában áll, meghatározván törvényileg az egyes községekben a korcsmák számát. Mert tény, hogy az alkoholizmus elsőrendü s legveszélyesebb terjesztője a korcsma és a falusi kiskereskedések.

A szeszes italok elárusitásával foglalatoskodó kiskereskedések, nemzeti jólétünknek nem csekély veszedelmét hordják magukban.

Ha ezen üzletet egy más üzlettel, pl. a ruhakereskedő üzletével összehasonlitjuk, első tekintetre észrevesszük, hogy míg az elsőt a rendes állandó vendégek látogatják, — addig az utóbbit a véletlenül találkozók keresik fel. A korcsmában vett árút helyben fogyasztják el, — míg más kereskedésekben a vevő, ha szükségleteit fedezte, eltávozik. Mig tehát a korcsma gyülekezések színhelye — más üzlet sohasem az. S már maga e körülmény az államigazgatás különös gondosságának tárgya. Aztán mily gyülekezések! A veszélyes néposztályok itt találkoznak. Tolvaj, rabló, zsebmetsző, csaló, koldus, kóborló és más ezekhez hasonló egyének anyatűzhelye ez. Itt olvas a tömeg lázitó lapokat, — itt cseréli ki politikai eszméit. A csődülések és lázadások első szikrája a korcsmában gyúlad meg. Ha az államveszélyes, pl. nemzetiségi egyleteket mindenünnen kiirtottuk, — ártatlan poharazás köpönyege alatt ott folytatják üzelmeiket a korcsmában. Már ezekből is kitünik, hogy az italmérés üzlete nem rokon más közönséges kereskedelmi üzletekkel, s igy felmerül az a kérdés, vajjon lehet-e a közönséges jogot úgy kiterjeszteni korcsmaüzletre, mint a közönséges kereskedés más ágaira?

De menjünk tovább. Mig pl. a bútor, ruha, vagy fűszerkereskedésekben az első szükséglet tárgyait veszszük meg, — az

*) E közlemény-sorozatot dr. Fekete Gyula kir. törvényszéki biró urnak mult évben megjelent, s a magyar tudományos 'akademia által a sztrokay-dijjal jutalmazott pályamüvéből vesszük, melynek cime: »Az iszákosság, annak befolyása a társadalom életrendjére és az elenne való védelem irányelvei«. A fővárosi sajtó szintén nagy elismerésben részesitette a müvet, s igy csak hasznosat vélünk müvelni, ha az egyes nevezetesebb helyeket közzé tesszük lapunk olvasó közönsége számára. A kik azonban a müvet, s annak a felvidéket specialisan is érintő tartalmával behatóbban óhajtanak megismerkedni, igen ajá nljuk a mü megszerzését. Kapható a szerzőnél Aranyos-Maróthban; ára: 1 frt. 60 kr.

Hanem csak egy pillanatra, mert azok a nyomorék lábak sehogysem akartak engedelmeskedni tüzes hevének.

Természetesen, nem használták; pihent egész nap; szabadon volt az istállóban kijárhatott, ha kedve jött rá, a szabadba. Megszolgálta emberségesen ezt a szabadságot, ezt az ingyen ellátást, mig birta magát.

Egy kegyetlen hideg téli napon Isten tudja, mi ütött a Bandihoz! Egész délelőtt csintalankodott az istállóban. Hol egyik, hol másik társához topakodott, meglökte az orrával, vagy megcsipte a fogaival gyöngéden s fürgén ugrott tova, ha a tréfát elértő társa vissza akarta adni a kölcsönt.

Öröm volt nézni a Bandi elevenségét. Mindenki azt mondta:

— Ugy-e, megmondtam, hogy kiheveri ez még azt a bajt!

Mikor déiben itatóra vezették a lovakat a vályúhoz, Bandi is utánuk szökkent a verőfényre.

Sima szörén megtört a téli nap sugára; fölemelte fejét, bele nyeritett a havas világba, kitágult orrlyukaibol csakúgy fújta a párát a fagyos levegőbe — és, mint valamikor csikó korában, neki indult örült sebes rohamban a tanya udvarán.

— Na, bolond, na! korholta a kocsis. Tán bizony vesztedet érzed?

Csakugyan azt érezte!

A legsebesebb vágtatással rohant a vályúnak; ott hirtelen kellett volna megállania, ámde az a nyomorék két első láb hogyan tudta volna feltartani teste súlyát, bárhogy előre vetette is?

Megroggyantak inai s a vályú körül képződött jégen fejjel előre bukva, neki rohant a vályú alaposzlopának.

Meghajolt a szikár fej, megtört a karcsú nyak s ott maradt a Bandi a jégen elterülve. Egy kecserveset nyögött — és nem volt többe.

A kertben temették el, az almafak alá.

Bizony, eltemették és a család apraja, nagyja huilatott egy-egy igaz könyet utána.

Hogyne siratták volna meg ők, akik ismertek, mikor én is, az unoka, megkönyeztem emléket, hallván élete folyását és szo, morú végét?!

A tegnap és a ma.

Jöjj, óh jöjj vissza a képzelet szárnyán, ha csak egy percre is, elmult ifjukor. Engedd, hogy távoli lakodban felkeressen s az életbe gyöngéd kezekkel visszahozzon az emlékezés . . .

Amint ott állsz, fürödve fényben, körüllengve a nyájas szellőtől, megtörik rajtad a nevető napsugár s ezer szint játszva omlik atomokra, aranyos felhőkkel ragyogva be az egész tájat . . . Bübájos lángok édes zenével olvadnak össze. Ismerős a dal . . . Érzelmeket fakaszt a szivből, mint a tavasz virágot a száraz fatörzsből a dal . . . Érzelmeket fakaszt a szivből, mint a tavasz virágot a száraz fatörzsből, könyut lop a szembe, mint a hajnal harmatot a virág kelyhébe. És ez a könyü oly édes. Nincs benne a fajdalomnak viszhangja sem.

— — — — — — — — — — —

A jelen mindinkább elhomályosúl, a jövőt belathatatlan köd fedi be: eltávoznak hogy meg ne zavarjak e derült perc örömét. S te itt vagy s én ujra látlak.

S amint rád nézek, üde fuvalom üti meg arcomat; érzem, mint simulnak el onnan az életszántotta barazdák, látom magam borras olajjal, mosolylyal ajkamon, amint gondtalanúl kacagok az élet lármaja közé. Ereimben új vér kering, mellem hevesebben, szivem szabadabban dobog s igaz lelkesedéssel vágok neki az életnek . . . De, hol vagy te ifju éveim részese? Hisz bánat, öröm, minden olyan közös volt a mi lelkeinkben-mint a sugárbau a fény s az árnyban a sötétség. Hisz nem lehetek a valódi én, ha te hiányzol mellőlem. Lásd nem szép te tőled, hogy itt hagytal szonélkül, búcsú nélkül. Az a sir, melyre mutogatnak, is melyről azt állitják, hogy alatta te vagy, nem takarhat be téged egészen, hisz én hiányzom onnan. S tudsz-e alatta pihenni, mig én idefönn bolyongok, keresve téged s keresve magamat, mert jobbik felem tavozott el te véled.

De hallga! csörren a bokor és te nevetve lépsz elém, Miért ijesztettél meg annyira? S te még vidáman folytatod ott, ahol elhagytad tegnap? Miről is beszéltünk? Várj egy kevéssé. Olyan régen volt az a tegnap s olyan nehéz beszédünkhöz a tegnapi hangot eltalálni.

— — — — — — — — — — —

Álmodtuk a jövőt, most visszaálmodom a multat. Tegnap együtt, ma magam, egyedul. Melyik álom a szebbik? Az biztatott, ez megvigasztal. Szép mind a kettő. Az nem valósult, ez elhagyott. Faj mind a kettő.

— — — — — — — — — — —

A remény csalódassá öregszik, az ember aggá. Azt a csüggedéstől, ezt a halaltól csak egy nap választja el. S a halál oly bizonyos. A csüggedés is?

— — — — — — — — — — —

Tegnap még annyi ismerősom volt! Élet kedv ragyogott felém mindenünnen. Ma oly idegen vagyok ebben a környezetben, mely kozonyösen néz reám s aztán tovább siet, mig én részvétlenül tekintek utána. Vagy csalódas minden? A tegnap is a ma is? S akkor is, most is mindenkiben csak magamat látom?

Faradt vagyok, s a pihenés is terhemre van. Menjünk tovább; Hisz régóta érzem ezt a lankadtságot. Mikor is volt? . . . Könynyü lepteket hallok hátam mögött . . . Állj meg, állj meg leány, csak egy pillanatra, csak addig, mig ez a fulasztas sóhaj kitörhet belőlem s te azt meghallhatod. Nem ismersz? Oh igaz! Az is tegnap volt s azóta minden megváltozott. Tegnap még nyiltott a virág, a ma már a hervadásnak napja. Csak te nem hervadtal. Mintha félne a természet, hogy legszebb remekét veszíti el benned, odaáll örül oldalad mellé s megállitja fejed fölött az időt . . .

Mi vagy te szerelem? Szellem talán kit

italmérés üzletében fölösleges luxus kiadás tárgyát fogyasztjuk belőle, — a bűnnek annál több anyagát fogyasztjuk vele. És e pontra különös gondot kell fektetnie a magyarnak, nemcsak geographiai helyzetünknél fogva, de azon okból is, mert a szeszes italok nagymérvű fogyasztása megszokott régi bűne az ország népeinek. A görög és a spangol természetes dispozicionál fogva mértékletes, — nálunk az ellenkezője áll, tehát e két momentumot különösen kell méltatnunk.

A korcsmáros saját anyagi érdekénél fogva szövetségese vendégeinek, kiknek kicsapongásait örömtelt arccal dédelgeti. E szövetség pedig főkép oka az államrend s a törvény minden kijátszásának. Volt idő, midőn Angolországban a törvény vaskeze által üldözött korcsmárosokat martirok gyanánt védelmébe vette a közönség, mely vért is ontott korcsmárosaiért. Látjuk tehát ezekből, hogy a szeszes italokkal való kereskedést más szempontból kell megitélni, mint a közönséges kereskedés különböző fajait, melyekkel csak annyiban van rokonságban, hogy szintén árú — eladással foglalkozik. Következésképpen a szeszes italokkal való kereskedés eltérő specialis jogrendezés tárgyát képezi, a mi különben az európai törvényhozások által régóta végrehajtott ténnyé vált.

HIREINK.

— **Paulovits József** c. kanonok, szucsányi esp. plébános ottani működésének 25 éves jubileuma — mint a mult számunkban jeleztük — e hó 21-én tartatott meg szucsányi és turányi hivei és nagyszámú tisztelői részvételével. Emelte az ünnepély fényét az, hogy Bende Imre, besztercebányai püspök távirati uton üdvözölte a jubilanst s aldását küldte az ünnepeltnek. Mi ugyan — nem lévén ismerősek a szorosan vett egyházi dolgokkal — nem vagyunk benne biztosak, hogy 25 éves működés a közpályán, ha az egyházi pálya is, nem érdemelt volna-e meg egyebet is, mint egy meleg hangú főpásztori üdvözletet és áldást? hanem az bizonyos, hogy ez a sürgöny az ünnepeltnek is jól esett, meg jól esett a híveknek is, akik látták, hogy mások is, — magasabb körök is — ismerik az ő szeretett lelkészük hasznos tevékenységét. Az ünnepély kezdődött az új orgona fölszentelésével. A fölszentelt diszes hangszerhez aztán hozzá ült Boldis Ignác s a híveknek nagy lelkigyönyörüségére az ő művészi játékával igazi áhitatot keltett az istentiszteleten résztvevők lelkeiben. A hálaadó istentiszteletet maga az ünnepelt szolgáltatta; hangja — mire közben — nem egyszer megcsuklott a meghatottságtol s hívei is könyekig meghatva nézték fényes segédlettel miséző ősz papjukat, kit nem az évek, de a köztük s értük átélt izgalmak, küzdelmek tettek ideje korán ilyen galamb őszsé. Mise után a jubiláns vendégszerető házánál gyültek össze tisztelői és hívei s a fényes lakoma alatt szebbnélszebb tósztokban köszöntötték fel az ünnepeltet.

— **Adakozás Baross szobrára.** A mult számunkban kimutatott 22 frtnyi összes újabban két forintot kaptunk Znióváralján Schultheisz Ferenc esperes-plébános úrtól a következő lelkes sorok kiséretében: Nagy Pázmány Péter ezen sorai kiséretében »Ha nem hiuságos a szeretet, nem elégszik azzal, hogy jót kiván, hanem jót cselekszik azzal, akit szeret; mivel a szeretet olyan, mint a tűz: rejtve nem maradhat, lángot vet és kimutatja magát ...« adakoznak a magyar nemzet ez idő szerint legnagyobb fiának (minőt a hazának csak ritkán adnak a századok) felállítandó emlékszobrára az alulirott és Benisek J. s. lelkész 2 frtot, — annak reményében, hogy tekintet nélkül felekezetre és nemzetiségre, nem hamvadt még el mások kebleben sem a szép, az igaz, a szent eszményekért való lelkesedés Vesta tüze. Znióváralján, 1892. évi Erzsébet napján. Schultheisz Ferenc, kerületi esperesplébános. Ezen összeggel gyüjtésünk 24 frtra emelkedett.

— **Nagy betörés.** Csütörtökön reggel az a hír szárnyalta be Mártont, hogy a »Turóci keresk. és hitelintézet«-et kirabolták. Mindenki megvolt e hír hallatára egy kissé rökönyödve, mert ha ez igaz, akkor csendes, falusias városkánkban is befészkelték immár magukat a civilizáció nagyvárosi, nagyszabású bűnei. A hír nagyjából igaznak bizonyult; csakugyan betörtek a Glücksthal házban levő bank helyiségeibe, de szerencsére, semmit nem vihettek magukkal a kitanult mesterek. A tettesek — mert valószinüen többen voltak — álkulcscsal felnyitották a nagy kaput s a bank kapualatti vasajtóját s behatolván a pénztár helyiségébe, vakmerő kényelemmel hozzálátlak a munkához; meggyujtották a magukkal hozott faggyú gyertyát, jeltelen, csomagoló papirba becsavart szerszámaikat elővették s azzal a Wertheimszekrény ajtóját — a középső zár fölött — kibontották; egy tányérnyi lyukat vésték rajta s ezen a fózárat igazi szakértelemmel kiszedték. Valószinüen azt hitték, hogy csak ez egy zár van csukva s a többit nyitva találják; azonban csalódtak; a szekrény összes zárai lelkiismeretesen zárva valának. Aligha volt már annyi idejük, hogy a többi zárak ilyen erőszakos földnyitását is megkisértsék, — vagy, hogy valami zajt halhattak, elég az hozzá, hogy az irószalok összes fiókjait felnyitva (hihetőleg a mellék zárak kulcsait remélték ott találni), azokból mindent kiszórva, szerszámaikat egy ott talált törülközőbe becsavarva, még a faggyú-gyertya cseppjeit is feltörülve, eltávoztak, az ajtókat gondosan bezárván maguk után. És a bámulatos gyakorlottsággal megcsinált zárfeltörésen kivül az is tanúsítja a működött egyének kitünő szakképzettségét, hogy olyan gondosan iparkodtak minden jelet megsemmisiteni, mely netalán a nyomozást utbaigazithatná. A vagy 30 vas darabon kivül amit a szekrényből kitördeltek, csupán egy nyomot talált Lehotzky Vilmos főszolgabiró, a tettes hamus kezének a lenyomatát, mely akként keletkezett a helyiség vas ajtaján, hogy azt a tettes — távozásakor — hozzányomta, hogy felnyithassa. Dehat ez olyan jel, amely után lehetetlennek látszik a tettes kinyomozása. Mert hát a gyanú kire irányuljon? Az a végzett munka csakis szakember munkája; hol keressenek ilyen szakembert Mártonban? Valoszinü, hogy soha meg nem tudja senki' kinek a foga fajdult meg arra a 10 ezer forintra, mely ez alkalommal épen a pénztárban volt. Nohát, ha ezt elvitték volna, legföljebb az ez évi nyereség egy részét emelték volna el; hanem volt ott a szekrényben közel 800 ezer frt értékü váltó; ha ezt megsemmisitették volna, Turócban nagy krach lett volna az eredménye:

— **Medve vadászat.** A ruttkai vadászok a mult héten hajtó vadászatot rendeztek a klicsényi havasokon; a második hajtásban egy gyönyörüen kifejlett 3 éves mackó jött egyenesen Éder Róbert fütőházi főnökre, aki egy jól irányzott lövéssel úgy találta sziven, hogy egy hördülés után élettelenül terült el a vadász lábai előtt. Kisebb duvad több is esett, de természetesen a mackó volt a teriték leghatalmasabb példánya s vadásza a nap hőse. Este nemcsak a vadászok csinállak magnum áldomást, hanem a hajtók is részesültek a jóban — s mint tudósitonk irja — bizonyosan sokáig megfognak emlékezni erről a napról.

— **A tél.** Mosolyogva, derült verőfénynyel köszöntött be hozzánk Tél-apó; arca nem volt mogorva, szemöldei nem voltak haragosan összehúzva; — hanem dacára derült mosolygásának, dermesztő hatással volt megjelenése; a hőmérsékle! annyira lehült, hogy a föld fagya többé nem képes felolvadni a fagyból; éjjelenként 5—6 fok a hideg a fagypont alatt; napközben felszökken ugyan + 2—3 fokra, de a befagyott vizek egy hét óta nem képesek kiengedni. A gyermeksereg javában korcsolyázik a sekélyebb vizek jegén. Most már csak az a kivánatos, hogy essék le a hó; ha ez hamarosan megjön, kitünő és hosszú télre van alapos kilátásunk s egyúttal arra is, hogy a kolera bacillusok is elpusztulnak az állandó nagy hidegben.

— **A franciaul tanulni vágyok figyelmébe.** Van szerencsém szives tudomásra hozni, hogy december hó 1-étől megkezdem a magán órák adását az állami közép kereskedelmi iskola helyiségében. A magán órák szerdan és szombaton délután lesznek; havi díj 2 frt; a szives jelentkezők számától függ, hogy a haladók számára lehetőleg külön órát rendezzek be. Az érdeklődők mennél számosabb jelentkezését kérve, vagyok teljes tisztelettel Van Mons Alfréd, az áll. kereskedelmi közép iskola francia tanára.

— **Lapunk f. szerkesztőjének** »Igaz történetek. Elbeszélések a magyar nép életéből; ára 60 kr.« cimü könyvét az orsz. közoktatási Tanács bírálata alapján a nagym. vall. és közoktatásügyi ministerium 1892. évi 48310. szám alatt kelt rendeletével a nép könyvtárak számára aprobálta és megszerzés végett ajánlotta.

— **A kanyaró.** ismét járványszerüen lépett fel Mártonban; helyesebben mondva, a nyár óta meg sem szünt, csakhogy most újra egyszerre vagy 30 gyermeket fektetett ágyba; a nyáron az óvodába járók közül szedte áldozatait; most meg az izr elita iskolába járók közé fészkelte be magát, annyira, hogy az iskolát — hatósági rendeletre — be kellett zárni. Szerencsére azonban elég enyhe befolyású a betegség mert eddig egyetlen gyermek sem halt bele.

— **Régi ezüstpénzek beváltása.** Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a pengő pénzláb szerint vert belföldi ezüstpénzeket visszavonhatatlanul folyó évi december hó 31-ig váltják be Az ugynevezett leväntei vagy Mária-Terézia tallérokat azonban nem váltják be.

— **Egy kiprobált háziszer.** Minden gondos háziasszony megtudja becsülni egy háziszer értéket mely mint a rég óta ismeretes Horgony-Pain-Expeller meghülések ellen gyorsan és biztosan hat. A Horgony-Pain-Expeller ennélfogva majdnem minden háztartásban található, különösen ha járványos betegségek, mint a kolera stb. pusztit. — Az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése a hassikulásnál is jónak bizonyult. Ezen bedörzsölések a csúzos bántalmakknál legjobb fájdalom-enyhitő hatásúak. Mi ennélfogva mindazoknak, kik még nem ismerik ezen rég jónak bizonyult háziszert, a valódi Horgony-Pain-Expellert, annál inkább is ajánlhatjuk, a mennyiben (40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható) nagyon olcsó. A valódiság jeléül a csomagolás a »Horgony« védjegygyel el van látva.

— **Ritka nagy termés.** Az imént befejezett répatakarulás alkalmával, dacára, hogy sok volt a panasz a nyár igen kedvezőtlen, aszályos időjárása miatt, mely a répafejlődést megakasztotta, mégis sok felé olyan rengeteg répatermések mutattattak fel, a melyek már csoda számba is mehetnek. Igy az oberndorfi fajból Pámer osli postamesternél 688 métermázsa, Nagy István szent-miklósi tiszttartónál 697 métermázsa termett katasztrális holdankint, olajbogyóalaku répa Klein Ignácz ongai bérgazdaságában 726 métermázsa, Stégh Henriknél Ó-Kéren 862 métermázsa 52 kl. takarult kasztrális holdankint Mamuth répa pedig többek közt báró Wesselényi zsibói uradalmában 790 métermázsa. Betegh Gergelynel pedig Soózmezőn 1248 métermázsa termett katasztrális holdon! A mostoha nyár után ezek mindenesetre phänomenális hozamok, az okok pedig ott rejlenek, hogy a kedvezőtlen időjárást ellensúlyozta egyrészt a jó kezelés de főleg az igen jeles répamag mely az elmondott esetekben is Mauthner Ödön budapesti magkereskedőtől került. A talajok hol e rengeteg termések takarultak, többnyire homokosagyag szerkezetüek, Sósmezőn hol egy holdon majdnem 1300 métermázsa termett, a talaj agyagos volt, kevés szamosi iszappal.

Nyilttér.

Leszállitott áru selymeket méterenkint 25%—33⅓ % és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállit, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is póstabér-és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szá litó) **selyemgyara Zürichben.** Minták pósta fordulóval küldetnek. Svájcba cimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

HIRDETÉSEK.

TISZTA VÉR

az egészség!

Titkos betegségek, arczfoltok, kiütések, sápadtság, általános fáradtság, elgyengülés eltűnnek a tiszta vérnél. Ez elérhető módszerünk alkalmazása által.

Teljes sikerért kezeskedünk.

Kérdéseknél postabélyeg mellékleudő.

„Office Sanitas" Paris

30, Faubourg Montmartre.

Csak

az illető aki bevásárlásnál a „Horgony" gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott érléktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„horgonynyal" legjobb eredménynyel alkalmazható csúz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszaggatás és meghülések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjegygyel a

„Horgonnyal"

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitünő háziszer majdnem minden gyógyszertárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller**

valódi.

2685 sz.
tk. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Felczan Andrásnak — Balya Pál elleni végrehajtási ügyében Tót-Próna községben fekvő, az ottani 220. sz. tjlvben A. I 2—3. sor sz. a. foglalt s Balya Pál nevére irt ingatlanokra, valamint az annak kiegészitő részét képező s az ottani 265. sz. tjlvben A + 1—2. sor sz. a. felvett urb. legelőből 756/172368 részben és a 266. sz. tjlvben A + 1—3. sor sz. a. foglalt urb. erdőből 756/152460 részben Balya Palt megillető jutalékra 459 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1892. évi **december hó 15-ik napján** d. e. 10 órakor Tót-Próna község a község házanal megtartandó nyilvános árverés a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

---

a vágyó szív idézett fel rejtelmes honából, s haragodban megrontod azt, ki nyugalmadat felzavara? Csillag minnek fényét lekünkbe zárjuk s őrizzük akkor is, mikor már rég kihult? Avagy láza vagy csak a beteg léleknek, látásokat varázsolva elé s benepesítve azt tündérekkel és rémekkel gyönyörrel és fájdalommal?

S ha a lélek felgyógyul, s te kiköltözöl belőle, miért vágyik mégis örökké utánad: a fajdalom, a halal után? S miért, hogy e vagy gyilkolóbb, mint te magad vagy?

— — — — — — — — — —

Szerelem és vagyak? Elköltöztetek mar ti is testvéreitek: az álom s az ábrándok után. Egymás mellett nyugosztok abban a temetőben, melynek sir keresztjét a sziv hordozza.

— — — — — — — — — —

Ezért szeretem a temetőt. Esténként kijárok oda, hol a kis sirok a nagy sirokat takarják: az emberi sziveket. S megvárom a hajnalt. S végig hallgatva a természet két legnagyobb énekesét, az alkony és a hajnal, kis dalnokait: a pacsirtát és a csalogányt, hidat verek a tegnap és a ma között.

S amint felkél a nap, hogy az illatos füről forró csókok alakjában lelopja a gyémántszinu harmatot, s az egész természet szerelmes zsongása megindul, az én szivembe is belé száll: a megnyugvás.

Turtsányi Pál.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerü elösmervényt átszolgáltatni.'

Kir. jbiróság mint tlkvi hatósága.

Kelt Turóc-Szt.-Mártonban 1892 szeptember hó 7 én.

David,
kir. albiró

4037 szám.
tlkvi 1892

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy a znióváraljai kölcsönös segélyző-pénztárnak — Fabry József elleni végrehajtási ügyében kis-csepcséni községben fekvő, a kis-csepcséni 79. számú telekjegyzőkönyben A. + 4. s. sz. alatt felvett, s Fábry József nevére irt ingatlanra 440 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1892. évi **deczember hó 17-ik napján** d. e. 10 órakor Kis-Csepcsény községben a község házanál megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerü elösmervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tlkvi hatóság
Turócz Szent-Mártonban 1892. okt. 5.

David,
kir. aljbiró helyett:
Medzihratzky,
királyi aljárásbiró.

Epilepsia (eskór)
visszaesés nélkül gyógyitható.
A tudomány eme csodás sikere ezer és ezer alkalommal bebizonyult.
Bővebb értesitést ád levélpóstabélyeg beküldése mellett
„Office Sanitas" Paris
30. Faubourg Montmartre.

Richter féle türelmi játékok: Gyötröszellem, Keresztjáték, Körrejtély, Fejtörő, Pythagoras stb. sokkal mulatságosabbak most, mint az előtt, mert az új füzetek a kettősjátékokra is tartalmaznak feladatokat. Csakis a „Horgony" gyárjegygyel valódiak. Egy darab ára 35 kr.

Ezer meg ezer szülő dicséröleg elismerte a hires Richter féle

Horgony-Kőépitőszekrények

nagy nevelési értéket, jobb és értékesebb játék nem létezik, sem gyermekek, sem felnőttek számára. Legjobb, és tekintetbe véve a tartósságot

a legolcsóbb karácsonyi ajándék

kis és nagy gyermekeknek. — Részletesebbet erről, valamint a türelmi játékokról a pompás épitményekkel ellátott új árjegyzékben találni, melyet minden szülőnek ajánlhatjuk, hogy kellő időben érdemes játékot választhassanak gyermekeiknek. Ezen könyvecskét alulirt ingyen és bérmentesen kapható. Minden azon kőépitőszekrények, melyek csomagolásan a „Horgony" gyárjegy hiányzik, közönséges és kiegészitésre használhatetlen utánzatok; ennélfogva mindig kifejezetten csak

Richter féle Horgony-Kőépitőszekrényei

kérendők és csak azok fogadandók el, mert eddig felülmulhatatlanok s melyek 35 krtól egészen 5 frtig sőt ezen felül is minden finomabb játékszerkereskedésben készletten tartatnak.

Richter F. Ad. és társa
Első oszt. magy. czéhez és kir. szabadalm. kőépitőszekrénygyár
Bécs, I. Nibelungengasse 4.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Végeladás!

Mindennemü **creton oxford, kanafas, divat-barchent, ruhakelmék, gyapjuszövetek, vászonáruk,** valamint **ingek, nyakkendők kalapok, cipők,** stb., mélyen leszállitott, a bevételi áron alól, saját helyiségemben, mától fogva mindaddig kaphatók. mig a készlet tart.

Számos látogatást és szives megrendeléseket kérve maradtam

Turócz-Szt.-Márton. 1892. nov. hó

tisztelettel

Glüksthal Jónás.

1—3

Végeladás!

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Kompiš Péter hirdetési irodája. Turócz-Szt.-Márton.

Van szerencsénk a t. közönséget

figyelmeztetni,

hogy az új aranyértékü pénzek már nehány hét mulva forgalomba hozatnak és annak következtében a **régibb veretü ezüstpénzek értéke** még a mai áron alul

mintegy 30%-al fog csökkeni.

Hogy tehát a t. közönség jövőben ne legyen kénytelen régibb veretü ezüstpénzeit, név szerint a **korona- és species-talérokat, huszasokat, valamint más bel- és külföldi ezüstpénzeket** tetemes veszteséggel beváltani, ezennel felhivjuk. hogy az efféle ezüstpénzt mielőbb, minden esetre **f. é. december végéig** váltsa be.

A beváltást előnyösen s készségesen eszközli.

„TÁTRA" felsőmagyarországi bank,
részvénytársaság.
Turócz-Szt.-Mártonban.

3—3 Fiókjai: **A.-Kubinban Szeniczen és N.-Bittsén.**

A turóczi kereskedelmi és hitelintézet

t. cz. **részvényesei** ezennel értesittetnek, hogy **a f. h. 20-ára** egybehivott, de határozatképtelenség miatt meg nem tartott

közgyülés

az alapszabályok 26. §-ának értelmében

f. h. deczember 5-én d. u. 2 órakor

meg fog tartatni, mely a már az első meghivásban közzétett napirendhez tartozó tárgyak felett feltétlenül határozni fog.

Az igazgatóság.

Az egészség ápolása.

Gyógyszerek

melyek ezer meg ezer orvosi tekintélyes és magánzók bizonyitványai által kitüntetett készitmények.

Dr. MILLER MOHSAVA

különösen jo eredménynyel hat köhoges, rekedtség, torokfájas, nyakkasság és tuberkulozis keletkezése s általában az összes lélekzési szervek kóros állapota ellen, ép úgy felnöttek — mint gyermekeknél

ára 50 kr.

Dr. Miller präservativ balzsama görcsök ellen.

Ezen balzsamot ajánljuk gyomorfájas alkalmaval gyomorgörcsök, gyomor katarrhu gyomordaganatok, hasmenes és kolikánál. Kolikánál majdnem azonnal hat. Kitünő hatással bir minden üdülő betegnel mivel az emésztést jelentékenyen előmozditja. Ezen Kitünő gyógyszernek nem szabad hiányozni egyetlen egy házban sem, főleg falun.

Egy üveg ára 1 frt 50 kr. ½ üveg ára 80 kr.

Főraktárral Magyar-Osztrák monarchia részére MAKOVICZKY PÉTER Liptó-Rózsahegyen bir

A központi szétküldési raktár van:

MILLER J.
gyógyszerésznél BRASSÓBAN (Erdély).

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

Csak akkor valodi, ha a sertetlen dugon ez az egetett felirás van: „Gróf Esterházy Géza."

COGNAC

Gróf ESZTERHÁZY GÉZA saját gyártmánya

COGNAC
ARANYÉRMES
ARANYÉRMES
ARANYÉRMES